

2009-2010 tanév, FFM3, II félév
Drd. Fazakas Áron
egyetemi adjunktus

Filmzene II. (előadás + szeminárium)

Előadásokon érintett témakörök

- A zene többrétegű szerepe és dramaturgiai funkciói a filmben.
- A filmzene illusztratív jellege.
- Mozgást kiemelő zene.
- A valós zajok zenei feldolgozása.
- A zene mint az ábrázolt tér megjelenítője.
- A zene mint az ábrázolt idő megjelenítője.
- A hanganyag deformációja.
- A zene mint kommentár.
- A zene a saját természetes szerepében.
- A zene mint az érzések kifejezésének eszköze (1. a szereplő érzékeléséről tájékoztató zene; 2. a zene az emlékek tükrözésének eszköze; 3. a szereplő képzetét tükröző zene; 4. az álmok tartalmát felfedő zene; 5. a zene mint a hallucinációk feltárásának eszköze; 6. a zene mint a szereplő érzéseinek kifejezése; 7. az akarat tevékenységről tájékoztató zene).
- A zene mint a beleélés alapja.
- A zene mint szimbólum.
- A zene mint a cselekmény előrevetítésének eszköze.
- A zene mint a kompozíció egységét megteremtő tényező.
- A hangszféra polifunkcionális és többrétű jellege.
- A film főcímmel (The Main Title).
- A film zenei főtémája (Main Theme).
- A film stábliszámzeneje (The End Credits).

J ELENLÉT

Az órákon való jelenlét 75%-ban kötelező mind az előadások mind a szemináriumok esetében (14 tanítási hétből min. 10). Ennél több hiányzás csak egészségügyi okokból fogadható el (érvényes orvosi igazolás felmutatása esetén).

75-100% közötti jelenlét esetén, a diák osztályzása 20 ponttól indul.

50-75% közötti hiányzás kompenzálható a vizsgán egy (10 pontot érő) plusz elméleti kérdés helyes megválaszolásával, ellenkező esetben a diák osztályzása 10 ponttól indul.

Ha a hallgató nem vett részt min. az órák 50%-án, nem jelentkezhet vizsgára.

Ajánlott szakirodalom

1. Barna Ion, *Lumea filmului*, București.
2. Davis, Richard, *Complete Guide to Film Scoring – The Art and Business of Writing Music for Movies and Tv*, Boston.
3. Lohr Ferenc: *A filmhang esztétikája*, Budapest.
4. Fazakas Áron: *A zene és a képesség közti kölcsönhatás a filmzenében* (doktori tézis), Kolozsvár.
5. Zofia Lissa, *A filmzene esztétikája*, Budapest.

Vizsgajegybe beszámító plusz pontok:

- p (password) = 3 pont
o (oktató) = 3 pont
* = 3 pont
*** = 10 pont
1 = 10 pont

Figyelem! A plusz pontok csak egy átmenő (min.5-ös) vizsgaeredmény esetén adódnak hozzá a jegyhez. A plusz pontok javíthatnak a végső jegyen, de nem befolyásolhatják egy vizsga/kollokvium sikerességét.

Pontozási rendszer:

Összpontszám	Vizsgajegy
10 - 14 pont	1
15 - 24 pont	2
25 - 34 pont	3
35 - 44 pont	4
45 - 54 pont	5
55 - 64 pont	6
65 - 74 pont	7
75 - 84 pont	8
85 - 94 pont	9
95 - 100 pont	10

VIZSGA

A vizsgajegy összetétele:

50% írásbeli vizsga (elérhető maximális pontszám: 40)

50% a szemináriumi tevékenység értékelése (elérhető max. pontszám: 40)

Az írásbeli vizsga az előadások alkalmával tárgyalt elméleti kérdések gyakorlati alkalmazására összpontosít. Két, kb. 90 másodperc időtartamú zenei részletből kell a diákoknak tetszés szerint egyet kiválasztani, majd:

- nagyon röviden, néhány helyesen megválasztott kulcsszó segítségével behatárolni az elhangzott zenei részletet (zenei együttes típusa, esetleges szólóhangszerek felismerése stb.)
- két különböző filmjelenetet kell egyazon zenei részletre támaszkodva képzeletben megalkotni/megrendezni majd írásba foglalni úgy, hogy az első jelenetben a zene illusztratív szerepet töltsön be, míg a második jelenetben az Eisler által „dramaturgiai ellenpont”-nak nevezett helyzet létesüljön a vizuális és az akusztikus tartalom között.

- ötletes címmel kell ellátni mindkét filmjelenetet.

A szemináriumi tevékenység egy filmzenekritika/filmhangelemzés megírásából (max. 20 pont), nyilvános bemutatásából (max. 10 pont), valamint az évszázados hagyományokra támaszkodó (a hallgatókban különböző érzésállapotokat kiváltó) zenei "receptek" tanulmányozását elősegítő dokumentum* (a táblázat letölthető a honlapomról) egyéni kitöltéséből áll (max. 10 pont).

Filmzenekritika/filmhangelemzés tartalma:

- a tetszés szerint kiválasztott film fontosabb alkotóinak 3 nyelven (magyar, román, angol) való felsorolása (Director, Screenplay, Director of Photography, Film Editor, Composer, Music Editor etc.)
- az audiovizuális alkotás idő és térbe helyezése
- a filmzene szerzőjének rövid életrajza
- a film zenéjének általános behatárolása (a zenei együttes típusa stb.)
- tetszés szerint kiválasztott cue-k filmbeli funkcióinak felismerése / ismertetése (a honlapról letölthető „A hangosfilm hangsférájának szerkezete” című összefoglaló táblázat alapján).
- egyéni vélemény-nyilvánítás (következtetés)

* minden diáknak 2, tetszés szerint kiválasztott emberi érzés tanulmányozását kell felvállalni. A klasszikusnak számító alapérzések mellett (öröm, szomorúság, düh, félelem, meglepődés és ellenszenv) a következő érzésállapotok is tanulmányozhatók: kapzsiság, tétováság, unalom, depresszió, féltékenység, szerelem, emelkedettség, kíváncsiság, büszkeség és hálaérzet.